

Btw bij ontwikkelingshulp

Nieuwe regelgeving biedt nieuwe kansen

Voert uw organisatie vanuit Nederland ontwikkelingshulpprojecten uit? Dan komt u zonder meer in aanraking met btw en dreigt een deel van het projectbudget hieraan op te gaan. Zowel op kosten als ontvangsten is btw aan de Belastingdienst verschuldigd. Hoe gaat u hiermee om?

Aftrek bij ontwikkelingshulpprojecten

Wanneer een buitenlandse organisatie opdracht geeft aan een Nederlandse ontwikkelingshulporganisatie, is de Nederlandse hulporganisatie daarvoor in principe btw-ondernemer. De btw-regelgeving schrijft dan voor dat het land van de afnemer (het ontwikkelingsland) btw mag heffen en er in Nederland geen btw verschuldigd is. Hierbij maakt het geen verschil of de financiering voor het project van een Nederlandse organisatie is verkregen. Per saldo drukt dan in het geheel geen btw: niet op de inkomsten én niet op de kosten. Nederlandse fondsenverstrekkers kiezen ervoor om budgetten rechtstreeks aan de Nederlandse ontwikkelingshulporganisaties ter beschikking te stellen. Dit doet niets af aan het feit dat de projecten zelf onverminderd in de ontwikkelingslanden worden uitgevoerd. In dat geval zijn andere btw-regels van toepassing. Wanneer een Nederlandse opdrachtgever aan een Nederlandse ontwikkelingshulporganisatie een opdracht met subsidie verstrekt, is in principe 21% btw verschuldigd. Het maakt niet uit wie de ontwikkelingshulporganisatie betaalt, de

uitgevoerde projecten zijn hetzelfde. Daarmee zouden ook de btw-consequenties hetzelfde moeten zijn. Desondanks is het verschil 21%. Om dit verschil weg te nemen geldt een bijzondere regeling, bekend als Resolutie BTW-283. Dit is een goedkeuring die ervoor zorgt dat ondanks de financiering vanuit Nederland, geen btw drukt op het ontwikkelingsproject. Dit is mogelijk omdat de ontwikkelingsorganisatie het btw-tarief van 0% kan toepassen.

Totstandkoming

De goedkeuring werd voor het eerst verleend in 1983 toen het eerste – geheime – besluit hierover werd vastgesteld. Op 8 augustus 1986 werd de goedkeuring in een nieuw besluit openbaar gemaakt. In een spaarzame zes zinnen gaf dit besluit aan dat btw-heffing op diensten ten behoeve van projecten in ontwikkelingshulplanden in opdracht van het ministerie van Buitenlandse Zaken achterwege kon blijven. In 1990 werd de goedkeuring uit 1986 nader toegelicht en uitgebreid. Naast de goedkeuring voor projecten in ontwikkelingslanden, werd een vrijstelling opgenomen voor bijkomende prestaties. Hierbij valt te denken aan bijkomende verrichtingen die rechtstreeks door het ministerie werden

verbruikt, zoals een controle op de bestedingen over de bereikte resultaten. Per besluit van 6 april 1999 verbreedde het ministerie van Financiën de goedkeuring. Zo werd toepassing ook toegestaan voor projecten in opdracht van andere ministeries en organisaties. Een herdruk was dan ook al in voorbereiding, gaf het ministerie daarbij aan. Deze bleef echter uit tot 2015.

Kamervragen over BTW-283

Resolutie BTW-283 zorgde het afgelopen decennium voor veel onduidelijkheid onder hulporganisaties. Zo zouden de inspecteurs van de Belastingdienst een zeer wisselende houding aannemen omtrent de toepassing van de btw-resolutie. Daarop heeft branchevereniging Partos deze wisselende houding aangekaart en de Belastingdienst verzocht om de resolutie juist toe te passen. Naar aanleiding van dit verzoek zijn Kamervragen gesteld in januari en maart 2015. De staatssecretaris van Financiën heeft bij beantwoording van de Kamervragen aangegeven niet bekend te zijn met de wisselende houding van inspecteurs. Hij zegde daarbij (wederom) toe om het besluit verder te verduidelijken zonder dat daarbij inperkingen van toepassing zouden zijn. Op 21 september 2015 is het nieuwe besluit verschenen waarbij een einde is gekomen aan veel onduidelijkheden voor hulporganisaties. Dit besluit vervangt het besluit uit 1990.

Besluit van 21 september 2015

In essentie is de goedkeuring omtrent toepassing van het btw-tarief van 0% niet veranderd ten opzichte van de wijze waarop het 0%-tarief kon worden toegepast. Wel is de tekst verduidelijkt. Hieronder vindt u een overzicht van deze wijzigingen:

- In het besluit wordt aangesloten bij de zogenaamde DAC-ODA-lijst om vast te stellen wat in dit kader onder een ontwikkelingsland wordt verstaan.

- Uit het besluit volgt dat de goedkeuring niet van toepassing is op projecten waar de organisatie zonder opdracht, en dus uit eigen beweging, handelt. Uit jurisprudentie van de Hoge Raad is af te leiden dat dit niet vaak voorkomt. Ook benadrukt het besluit (in navolging van de beantwoording van de Kamervragen) dat de goedkeuring niet toegepast kan worden wanneer om andere redenen geen Nederlandse btw-heffing van toepassing is. Feitelijk is dan al op grond van de wet effectief het 0%-tarief van toepassing. In het verleden is veel discussie geweest over het toepassen van de goedkeuring bij (bijvoorbeeld) MFS2- projecten. In afwijking van discussie lezen wij in het nieuwe besluit dat bij MFS2- en vergelijkbare projecten sprake is van ondernemerschap voor de btw. Hierdoor mogen zowel de penvoerder als alliantiepartners het 0%-tarief toepassen voor zover sprake is van een MFS2- of vergelijkbare alliantiestructuur.
- Waar in het vorige besluit enkele algemene kostenposten vrijgesteld waren van btw, is dit met het nieuwe besluit niet meer het geval. Over de bijkomende activiteiten is het 0%-btw-tarief daarom niet van toepassing maar ook niet de btw-vrijstelling. Zodoende zijn dergelijke opdrachten – zoals het doen van onderzoek naar de effectiviteit van Nederlandse ontwikkelingssamenwerking – in opdracht van het Rijk belast met 21% btw.

Financiële steun?

Het nieuwe besluit schept meer duidelijkheid voor hulporganisaties en neemt onduidelijkheden weg. Daar waar in het verleden de goedkeuring buiten toepassing bleef, blijkt dat nu mogelijk onterecht. Aangezien de toepassing van de goedkeuring grote voordelen kan opleveren voor ontwikkelingshulporganisaties, kan het besluit een welkome financiële steun zijn.

Bert Laman
Partner | VAT Advice
T: +31 (0)88 277 12 61
bert.laman@mazars.nl

Sander van Kreijl
Director | VAT Advice
T: +31 (0)88 277 23 12
sander.vankreijl@mazars.nl

Forvis Mazars is een toonaangevend wereldwijd netwerk in de financiële dienstverlening dat onder één merknaam opereert met twee leden: Forvis Mazars, LLP in de Verenigde Staten en Forvis Mazars Group SC, een internationale geïntegreerde partnership. Beide leden zijn sterk betrokken bij hun klanten, leveren een 'unmatched client experience' en bieden wereldwijd diensten aan op het gebied van audit, accountancy, tax, financial advisory, consulting en sustainability.